

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljâ: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljâ tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. maja 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. maja.

Obrtniška postava.

(Konec obravnave.)

Razprava o šestem oddelku obrtniške postave bila je včeraj popoldne dovršena. Premembi ste se sprejeli samo dve; odsek namreč je predlagal, da mora biti obrtnik polnoleten, t. j. 24 let star, ako hoče imeti rokodelske učence. Pa Poljaki in liberalci so bili zoper to omejitev, ki se je vsed tega izpustila. Dalje se je sprejela prememba gledé časa, v katerem nova postava stopi v veljavo. Odsek je nasvetoval, da naj zadobi veljavo s 1. januarjem 1885; ker pa ni gotovo, jo bode li dotlej sprejela in dovršila tudi gospodska zbornica, spremenila se je po nasvetu Gomperza ta določba v tem smislu, da nova obrtniška postava zadobi veljavo tri mesece po svojem razglašenju. Ob polu štirih je bila razprava o tem predmetu dovršena in seja sklenjena. Danes bo postava sprejeta še v tretjem branji, ker bodo za-njo glasovale vse stranke državnega zbora in potem se bo izročila gospodski zbornici, da jo še ona prerešeta in sprejme.

Pred sklepom se je interpeliral je štajarski poslanec Rechbauer naučnega ministra, kako se njegov ukaz zaradi polajševanja šolskega obiskovanja strinja s postavami in s prejšnjim ukazom ministra samega? Liberalci kmečkemu prebivalstvu po nobeni ceni ne privoščijo polajšav, ki jih želé za svoje otroke, ktere potrebujejo za delo, in jih ne morejo po 8 let pošiljati v šolo, kakor mestna gospôda.

Volitev delegacije.

Zvečer ob 7. uri pričela se je nova seja, ki je bila odložena volitvi delegacije. Izvoljeni so bili na desnici:

Za Česko s 46 glasovi: Adamek, Deym, Dostal, Hlavka, Mattuš, Jireček, Kinski, Rieger in moravska poslanca Šrom pa Meznik. Namestnika sta Clam Henrik pa Šindler. Nemško-česki poslanci

dobili so po 38 glasov, trije listki pa so bili prazni. Dva moravska poslanca volili so Čehi zato, da bo tudi Moravska v delegaciji zastopana, kjer bi sicer ne imela nobenega zastopnika, ker je nemška večina moravskih poslancev volila samo svoje ljudi.

Za Dalmacijo: Klaič; namestnik je Borelli.

Za Galicijo: Chrzanovski, Czajkowski, Czerkavski Evzebij, Groholski, Hausner, Javorski, Smolka. Namestnika sta Madejski in Dzieduszycki.

Za Gorenjo Avstrijo: Brandis in Pflügl. Namestnik je Heyden.

Za Solnograško: Liënbacher; namestnik je Neumayr.

Za Kranjsko: Hohenwart; namestnik je Klun.

Za Bukovino: Grigorcea; namestnik je Kosowicz.

Za Tirolsko: Greuter in Hippoliti; namestnik je Kathrein.

Za Predarelsko: Thurnher; namestnik je Oelz.

Desnica ima toraj 26 zastopnikov v delegaciji.

Levica pa jih ima 11, namreč:

Za Štajarsko: Attems in Posch.

Za Koroško: Nischlitzner.

Za Moravsko: Dubski, Beer, Chlumecki in Winterholler.

Za Šlezijo: Demel.

Srednja ali Coroninijeva stranka pa ima tri delegate; ti so:

Za Gorico: grof Coronini; namestnik je Valussi.

Za Trst: Vučetič; namestnik je Burgstaller.

Za Istro: Millevoi; namestnik je Vidulič.

Vseh delegatov skupaj voli poslaniška zbornica 40, gosposka zbornica pa jih voli 20, in sicer 12 konservativnih in 8 liberalnih ndov. Konservativna večina v delegaciji bode toraj znašala 38, liberalna stranka s Coroninijevo vred pa bo imela 22 udov. Ni dvoma, da bode za predsednika delegaciji izvoljen dr. Smolka, ker pride letos gledé predsedništva na vrsto zbornica poslancev.

Zadnja seja.

Kdor je danes pogledal v državno zbornico, spoznal je na prvi pogled, da so se poslanci zbrali k zadnji seji. Spravljali so svoje reči, spise, knjige, priloge itd. ter se poslavljali drug od drugega, ne da bi se dosti zmenili za reči, ki so se obravnavale. Brez ugovora so bili potrjeni predlogi železničnega odseka gledé Albrechtove železnice in železnice iz Plzna v Priesen, pa pogodbe med Avstrijo in Saksosko zaradi nekterih železničnih zvez. Obrtniška postava je bila sprejeta v tretjem branji, potem pa potrjen računski sklep za l. 1879. Tudi neka ne-bistvena prememba državnega volilnega reda za Česko in Galicijo je bila sprejeta brez razprave. Pač pa se je pričel obširnejši razgovor pri postavi o zastavljavnicah, ki so se ga vdeležili Wiesenburg, Roser, Lustkandl in Krofta. Pa nemir je bil tako velik, da se ni slišalo, kaj so govorili. Postava je bila potem sprejeta. Razun tega je bilo rešenih še več peticij gledé poviksanja plač za uradne sluge in diurniste, in nekterih polajšav zaradi vojaštva.

Govor dr. Bilinskega

o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja.

(Dalje)

V drugem oziru so se izvedenci iz podjetniškega stanu izrazili, da se mladostni pomagači, ki še niso dopolnili 14. leta, ne smejo v tovarne jemati; da še več, gospodje so trdili, da se mladostni pomagači pod 14. leti sploh več ne jemljó v tovarne. To so sicer izvedenci iz delavskega stanu zanikali. Delavec Bardorf iz Brna n. pr. je trdil, da imajo po nekterih predilnicah devetletni dečki po noči in po dnevu delo in komaj po 3 ali 4 ure počivajo. Ne morem natanko zvedeti, ali je to resnica ali ne. Tudi se nečem ozirati na statistične date, ki jih je vlada v poslednjem času izdala — natanko

LISTEK.

Jovan Vesel Koseski.

(Konec.)

V tem istem V. občnem zboru nasvetuje predsednik dr. Costa, naj vélika skupščina poleg dveh drugih izvoli za častnega uda „Slov. Matice“ tudi slavnega slovenskega pesnika Jovana Vesela Koseskega, čemur občna skupščina soglasno pri-trdi z navdušenimi živioklici. — V XVI. skupščini Matičnega odbora 22. dec. 1869 l. pa je tajnik prečital pismo 20. sept. t. l., v katerem J. Koseski izrekuje svojo žarno zahvalo za to, da ga je občni zbor volil si častnega uda „Slovenske Matice“. Mej drugim pravi slavni pesnik:

„Živo čutim, de ima to le v dobroti Vaši ko-renine, nikakor pa v mojih zaslugah. Bog daj, de bi prihodna doba jasno pričala, de nisim bil clo do zadne trohice nevreden tega vverstenja. Ravno fistiga časa, ko ste Vi, prečastiti gospodje, se moje malenkosti spomnuli blagovolili, sim jaz — molil za Vas in za nas, nebrez truda in znoja na čelu.

Kaj in kako sim molil, to Vam skaže listu temu priloženo delce, Visoka pesem je imenovano Ta moja visoka pesem nima nikake zveze z drugimi tako imenovanimi pesmami. Podlaga ji je Gospodova molitev „Oče naš“ Ni tako lepa, ni tako gladka, ni tako krasna, kakor sim jo namerjal in želel. Pa tega predmet ni kriv, ampak le slaba moja glava in perhla roka pevca šibkiga. Kar je zernja v njej, to je božji dar; prah, pleva in druge minlive pevske pritiklineso pa moj dodatek. Želim, de bi čitateljem toliko vgodila, kolikor je pevcu truda prizadjala, potem bo vse prav in dobro itd.“ (Vid. Letopis Mat. Slov. 1870 str. 2).

V ravno tej skupščini se je sklenilo, da se Koseskega Poezije tiskajo v 2000 delih — V XVII. seji pa je odboru došlo naslednje pismo:

Slavno društvo, visokočastiti gospodje!

„Dragocenimu listu Vašimu od 26. aprila 1870 l. odgovorim žalibog nekoliko prepozno, sledeče kratke opombe: S praznima rokama stopiti pred slavno, po zaslugi visoko čislano društvo nisim hotel; evo ti vzrok, de se je odgovor zakasnil. Nadjam se, de mi to, gledé na priložene dela, ne bode za zlo vzeto. Dela omenjene pak so: Uvodivna (pesem) je prva. Ta govori poveršno o tem, kar ima slediti v

knjigi. Potem nastopi 6 spevov Ilijade Homerove, ki so I. III. V. XII. XIV. in XIX. spev. Zadnji je bil v Novicah 1852. leta že natisnen. Nekoliko popravljjen — mislim, de ne na škodo — se tu na novo prikaže. — Tretje delo je (pesem) Doveršivna. S to slovó dam in vzamem, ker dvomim, de bi še kaj prišlo. Glava moja je prestara in čez mero navadno trudna. — Četerto delo zadnič je: zbirka 22 glos razniga zaderžaja in raznih razmer, šalive igračice, kar so glose skoro sploh. V njih sim tu in tam ktero izustil, na koje bistro in resnico ne prisežem. Kdor jih hoče brati ali čitati, temu jih Bog blagoslovi. Prazne niso, upam, de bodo misli prebujale, in ravno to je bila moja namera. Glavni vzrok mojemu trudu pa je bil Janežičev „Cvetnik“ 1868. leta. — S tim delcem sim hotel djansko dokazati, de ni ravno vselej gotova resnica, kar kodkada mimogredé kak učen in zaslužen mož izreče, ker mu zna tudi spoderknuti, kakor nam drugim Evinim sinovam. — To je vse, kar imam za zdaj omeniti; ako mi pozneje ktera skoči v puhlo glavo, popadem jo za rep in Vaši presodbi postavim v izgled.

Vaš
sluga ponižni
Jovan Vesel Koseski.

moram opozoriti, da se izognem vsakemu očitaniu, ker sem se prepričal, da ima n. pr. gosp. poslanec iz Olomuca sladko navado vse, kar mu ni po godu, za lažljivo proglasiti — da je obrtnija leta 1880 imela 10.666 otrok pod 14 leti v službi (čujte na desni) med temi pa tekstilna (tkalska) obrt 6693.

Morda da ti podatki niso ravno natančni, kajti statistične date niso vselej zanesljive. Jaz pa pravim: da so se gospodje obrtniki sami izrekli, da ni potreba otrok pod 14. leti v delo jemati. Ako je to res, je naša zasluga toliko večja, ako teh 10.666 mladostnih pomagačev, ki niso potrebni, rešimo. In če nam pravite, da je otrokom odkazano lahko delo, da sede v svetlih in zdravih prostorih, navesti Vam hočem jako tehten izrek profesorja Neumana, ki ga je storil na shodu društva za socialno politiko leta 1873 v Eisenachu: „Otroci naj le ondi delajo, kjer je delo toliko lahko, da ga lahko na pol spé opravljajo. Zarad tega je pa ravno ondi največja možnost, da se zlorabijo in ravno zarad tega pričelo se je s postavodajstvom pri tekstilni obrti. Pri tovarnah za stroje, pri plavžarstvu itd., se vé, da se otroci ne morejo rabiti.

Storili smo toraj v očičled mladostnih pomagačev v tovarnah to, za kar so se zvedenci v enkéti izrekli. Še le sè 14. letom sme se delo pričeti, čas dela pa ni omejen.

Podam se k drugi skupini varovanih osob, k ženskam, ki so že nad 16 let. Kar se teh tiče, so zopet nektera določila za rokodelstvo in obrt skupna, posebno možnost prepovedi dela, ali pa le pogojno delo, dalje prepoved, otročnice pred 4 tedni po porodu v delo jemati. Temu nasproti je pa za obrt le pogojna prepoved ponočnega dela, določno povem, da le pogojna. Ako bi hoteli stvar prav po načelu obravnavati, ne dvomil bi tudi le eno minuto, da se mora ponočno delo ženskam ne le pogojno, temveč naravno in brezpogojno prepovedati. Dve reči ste tukaj mogoči: ali so delavke mlade osebe in tako so v nevarnosti da se pridijo, ali pa so matere in žene, in te morajo pa po noči doma biti.

Na to mi odvrčate: tukaj so veliki in svitli prostori, tu se ne more ničesar zgoditi. Temu nasproti, menim, da mi ni treba še le na dolgo in široko razkladati, da je noč že sama na sebi velika prijateljica nenravnosti in da, ako kdo le hoče, v vsaki tovarni tudi že prostor dobi, ki ni razsvitljen.

V drugem oziru vas pa le na to opozorujem, kakošno mora biti tisto družbinsko življenje, kjer mati ali žena, namesto da bi skrbela za svoje otročiče, da bi pripravljala možu zajutrek, da bi čedila stanovanje, da bi skrbela za snažno perilo, kar ima tudi svojo gospodinjstvo vrednost — po noči po tovarnah poseda, po dnevi pa spi doma.

Da je to resnično, dokazujete nam dve pomenljivi deželi, Angleška in Švica, ki ste ponočno delo za ženske pod vsakim pogojem prepovedali. Pa ne le to. Odbor od leta 1869, ki je obravnaval Roserjev predlog, je predlagal tudi, da naj se ponočno delo za ženske popolnoma prepové, po dnevi pa zanje po deset ur odloči; ravno tako se glasi vladni predlog od leta 1875; sedanjí vladni predlog prepoveduje ženskimi do spolnjenega 21. leta ponočno delo, pri nas ste pa vsaj takrat, ko so trajali

še prepiri za skrajno mejo zahtevali dopolnjeno 18. leto, kar zopet kaže, da stvar ni še dognana.

Proti absolutni prepovedi, katero jaz sam zame-tujem iz praktičnih ozirov — vpirajo se gospodje obrtniki. Proti njej izjavile so se trgovinske zbor-nice: Dunaj, Brno, Liberec, Lvov, Ljubljana in Ljubno. Posebno so tukaj ugovarjali, da ženske že tako ali tako delajo. Res je. Da ženske ponoči po tovarnah delajo, sklepamo že iz tega, ker nam je znano, koliko žensk se po tovarnah sploh nahaja.

Po vladnih podatkih pečá se pri skupni obrt-niji po Avstriji z delom 346.226 osob moškega spola in 178.261 žensk; pri tkalni obrti, kjer je največ žensk po noči v delu, nahaja se pa 97.307 moških poleg 98.605 ženskih. Kako da to ponočno delo vpliva, zamorete spreviditi na pr. iz podatkov delavskega izvedenca Ruszička, ktere je navajal v enkéti kot predsednik Dunajskega bolniškega društva; ondi je razvidno, da jih med 1000 delavcev zbolí navadno 200—300, med 1000 ženskami pa 500—600. (Čujte, čujte! na desni.), da je na pr. leta 1882 izmed 4074 žensk obolelo jih 1957 in med temi le 329 vsled otročje postelje, vse druge zarad dela.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. maja.

Notranje dežele.

Nasilstvo jako surovega značaja, kakor ga slovenska tla že zdavnej niso prenašala, jelo se je v poslednjem času javiti na *štajarski sloven-ski zemlji*. Pest pritepencev združila se je ondi pod tujo, Avstriji sovražno zastavo pruskega „Schul-vereina“, da seje nemir med našimi brati sosedi Štajarci, da ščuva narod, kterege potem cesarska oblast vklepa in po ječah vlačí! Temu podobni dogodki so nam pred očmi iz naše Kranjske iz davno minulih let, ko je pri nas nemškutarija na vrhuncu svoje ošabnosti svojo prevzetnost po mestih in po deželi raztresala in to v toliki meri, da je jela vsem in vsakemu že presedati. Tisto pa je bilo tudi tako rekoč poslednje plapolanje preširnega nemčurskega duha; odsihmal jel je hirati in kmalo na to s smrtjo boriti se. Nadjajmo se, da tudi slovenskim Štajarcem ošabni nemški iz Pruskega tjekaj prišli duh svoje poslednje vdarce daje, vdarce podobne bream, s kterimi otresa pojemajoča pobita žival okoli sebe. Na vsak način pa svarimo naše brate k največji opreznosti in vstrajnem zatajevanji samega sebe! Bog naj jih obvaruje pred vsako prenačenostjo, ki bi morda enake ali pa še hujše nasledke porodila, kakor so oni iz Brežice, kakor so bili pri nas oni žalega spomina iz Janč in iz Ježice. Hladne krvi nam je potreba in pa vstrajnega skupnega vojskovanja, viharji bodo potihnilí in nebó se spet zjasnilo. Naj bi nam le tudi vlada svojega kakor našega sovražnika skorej iz dežele pognati hotela.

V *Istri* imajo volitve za občinske zastope in pa prvotne volitve za v deželni zbor. „Edinost“ piše v teh zadevah: „Borba v Pomjanu včeraj bila je silna ali i zmaga sijajna. Jutri bode borba v Piranu, pojutrašnjem v Miljah in v Dolini, v sredo pa v Dekanih. V Dolini je zmaga gotova, tam dobimo 14 naših volilnih moči. V Dekanih bode že hujša borba, ker se gotovo gori priklatijsi vsi lahonski kor-teži iz Kopra; toda nada je dobra, da dobimo tudi tam 11 naših, v Miljah pa 7. Ako bi drugod po-

regá pet spevov je dal natisniti v Letopisu 1877 str. 233—250 (gl. „Slovenec“ XII. 71), ves oddelek — 34 spevov — pa v Letopisu 1878 str. 77—186 z opombo: „Izročil ga je nam velečenjeni pesnik z odločno željo, da tudi to delo njegovo v isti pisavi na svitlo pride, kakor so od velečastne njegove „Slovenije“ l. 1844 počenši izšle vse njegove poezije. Koseski hoče ostati Koseski itd.“ — In l. 1879 je po vravnjanji predsednikovem Matica na svitlo dala še „Raznim delom pesniškim in igrokaznim Jovana Vesela-Koseskiga dodatek“, o katerem je v 41. seji odborovi le poročano, da slavnemu pesniku se za poslano poezije izreka iskrena zahvala. To je bila torej vsa nagrada, katero je pesnik brez vsaktere sebičnosti prejel od „Slovenske Matice“.

Iz doslej opisanega pesnikovega delovanja, kakor tudi iz prej natisnjenih lastnih njegovih pisanj vidi se blagi in veseli duh ter se jasno razodeva, da Koseskega nikdar in nikakor ni mikal denár — svetá vladár —, kateri moti in bega marsiktere gla-sovite učenjake tudi slovenske. Vidi se iz tega, kako je on sam presojeval nektare svoje pesmi. Kar je v njih dobrega, pripisoval je Bogu; kar je v njih

vsod zgubili, kar pa gotovo ne bomo, bode večina vse jedno na naši strani. . . V Buzetu so pri občinskih volitvah zmagali naši narodni volilci; nadjati se je, da zmagajo tudi pri prvotnih volitvah za deželni zbor. V „Kvarneru“ listu izhajajočem v Bakru, nekdo piše iz Buzeta, da so se tam složili Slovani in Italijani v osobi Petra Cerovca, kteri da je popolnoma nepristransk človek. Kolika bedarija! Cerovac je poznan Talijanaš, prijatelj glasovitega Delbella, predsednika junte. Ako ljudje volijo Cerovca, postavi- vijo kozla za vrtnarja. — Najbrž je oni dopis v „Kvarneru“ le prevara. Toraj pozor!

Kakor čujemo, so se *isterski Slovani* v tem zedinili, da bodo z vso doslednostjo na to delali, da se bo v deželni zboru v Poreču poleg laškega je-zika tudi slovenski besedi dostojen in spodoben prostor odločil, če tudi nekteri laški zagrizenci svoje sedeže popusté in jo v kavarno poberejo. Naj le gredó, saj škodi za nje ne bo nobene, ker znajo le mnogo govoriti, a nič ne delati. Tudi se je menda že skrbelo, da se ne zgodi nikdar več taka nečast slovenskim poslancem, kakor se je to lansko leto zgodilo. Preč. kanonik in mestni župnik Tržaški g. Šterk odpovedal se je zarad bolehnosti vsaki even-tualni volitvi v vološkem okraji, kterege je do lani zastopal; ob enem se svojim volilcem lepo zahvaluje za zaupanje in jih k složnosti opominja.

Cernoviški magistrat sklenil je soglasno oporekanje proti sklepu ondašnjih vseučilišnih nemških profesorjev gledé prestave cesar Franc Josipovega vseučilišča iz Bukovine na Mo-ravsko ali pa kam drugam. Opirati se hoče na ce-sarsko milost, s ktero se je univerza v spomin sto-letnega obstanka združitve Bukovine z avstrijskim cesarstvom ustanovila. Nadjati se je, da bode ma-gistrat zmagal, kteremu bo gotovo vse prebivalstvo dežele sledilo, ter si največji zaklad, ki ga Bukovina do sedaj ima, branilo, dokler bo le mogoče s po-slednjimi močmi. Teško, silno teško je dobiti dan-danes vseučilišče, toraj naj Bukovinci toliko bolj čuvajo svoje, da je ne izgube.

Na *Ogerskem* so imeli zopet političen pretep. Kakor je „Slovenec“ že v petek poročal med tele-grami, pripeljal se je grof Apponyi v svoj volilni okraj Jaszbereny, kjer je hotel svojim volilcem od dosedanjega postopanja račun dati, ob enem pa se zopet priporočiti za nov mandat. Več nego 4000 ljudi ga je čakalo. Ko se je veličastni spreved v mesto pomikal, jelo je na poslednji voz kamenje leteti. Na veliki trg dospévši, stopil je grof Apponyi na oder, kjer je govoriti hotel. Sedaj je pa že na-stal šum in vrišč. Grof to videti odstopi, župan in in župnik si pa vse prizadevata razburjene volilce pomiriti. Zbrali ste se namreč konservativna in pa opozicijska stranka in opozicija je, kedar je grof Apponyi zopet na oder stopil, jela kamenje nanj metati. Grof se na to izjavi, da ne bo popred v Jaszbereny govoril, dokler ga zopet soglasno ne iz-volijo in — odstopi. To pa je bilo, kakor ogenj v strehi. Obe stranki skočita si v lase in neusmiljen pretep se je začel. Ko ste že obe zadosti imeli, in odstopili, obležala sta dva hudo poškodovana na mestu.

Vnanje države.

Na *Srbskem* je prestolni kraljev govor ob priliki otvorjenja skupščine v Nišu napravil po celi deželi najboljši vtis, kolikor se namreč taisti dotika razmer Srbije do drugih velesil, odlikovanja kralja na Nemškem in v Avstriji in pa pohoda cesarjeviča Rudolfa v Belemgradu. Manj sočutja vzbudila pa je opomba izjemnih določeb, ktere je Krističev kabinet nasproti upornim radikalcem vpeljal in ktere mislijo sedaj nekoliko pregledati. Če tudi je moč radikalcem na Srbskem skoraj čisto opešala, odkar so jim četo-vodje pod ključ spravili, glavo pa v inostranstvo prepodili, so vendar-le še posamičniki po deželi, ki so tajni privrženci radikalev, ker si več ne upajo barve javno pripoznati.

To je poslednje večje pismo pesnikovo do Slov. Matice (Vid. Letopis Slov. Mat. 1870 str. 13). — V VI. občenem zboru 1. dec. 1870 se je sklenilo, da se Koseskega razne dela pesniške in igrokazne izdado sicer isto leto, pa na račun prihodnjega l. 1871, in da se je knjigi priložila njegova podobščina. To se je storilo tolikanj lože, pravi poročilo, ker je Koseski svoj rokopis Matici prepustil brez vsake nagrade. Pri tem poročilu nasvetuje dr. J. Bleiweis, naj Matica Slovenska, ker bodo Koseskega pesmi — v kakih 42 polah — neprecenljiv zaklad našemu slovstvu, slavnemu pesniku za ta veliki dar dostojno sporoči občenega zbora zahvalo, kar s slavoklici odobrijo vsi pričujoči (Vid. Letopis Slov. Mat. 1871 str. 8).

L. 1870 je dala torej „Slov. Matica“ na svetlo „Razne dela pesniške in igrokazne Jovana Vesela-Koseskiga“ v veliki osmerki str. 690 v 2000 iztisih, kteri so pošli do jedinega, kteri mora ostati jej v lasti. — Izpodbujevan po dr. J. Blei-weisu, kteri je bil Matici predsednik in Letopisu vrednik, pošlje mu J. Koseski „Nebeške ko-medije (Divina commedia) Dante Alighierija I. oddelek: Paklo“, poslovenjen po izvirniku, kte-

slabega, pripisoval je sam sebi. Kako skromno je torej sodil pesnik Koseski sam o sebi pa o svojih delih, in kako nesebično izročal jih Sloveniji! Bodi to vzmožni slovenski mladini vzor! — Bil je pesnik častitljivega lica, iskrenih oči, visoke ponosne postave, šaljivega duha, bogoljubnega srca. — Ko trombe glas, ko zvon doni — Od vrlega moža spo-min — pójse se lahko tudi njemu na hvalo. — Kdor je enake vrednosti, — Ga plača pesem, ne cekín. — In kar je popeval J. V. Koseski o Slovénskem oratarju, veljá po vsej pravici tudi njemu na čast na pr:

Bodi v tugi, bodi v šali,
Zmir ponižno Boga hvali,
Ter ne zabi rojstva nit.
Skaz je njemu krasno lice,
Una, sprave, sle, pravice
Zvezdojasen, čist osvit.
Če zavist lizuna zvíne
De zamerde sin kertine:
Kdo je mar?
Zagromimo: Čast očine,
Seer slovenski oratar!

J. M.

Laški senat obravnaval je budget za zunanjo politiko. Minister Mancini je povdarjal, da Laška ne potrebuje naselbin iz političnih, pač pak iz trgovinskih in narodno-gospodarskih oziror. Ona skrbno pazi na vse, kar se okoli nje godi in je vedno pripravljena pospeševati civilizacijo in promet. O postavah oropanja propagande pravi Mancini, da ne more drugačnih napraviti, ker bi ne bile času primerne in popolnoma odveč! Vendar pa se nadja v bodočem zasedanji nov načrt postave predložiti, in ker je propaganda dobrodelen zazod, se bo laški vladi že še priložnost ponudila, da ji pokaže svojo naklonjenost in varstvo. To se pravi po slovenski: Naklonjenost laške vlade se bo najbolj očitno propagandi zopet tedaj pokazala, ke dar bo čutila, da si je propaganda zopet nekaj premoženja pridobila, da ga ji odvzame in jo tako iz gole naklonjenosti odreši od sitnega opravišstva pridobljenega premoženja. Drugačne naklonjenosti si pač ne moremo misliti.

Francosi pravijo, da od svojih misel gledé egiptovskega vprašanja nasproti Angležem tudi za las ne odjenjajo, naj bi se neki tudi vojska imela začeti. Vzrok tej svestni trdovratnosti sicer jako galantnega francoskega naroda je po eni strani srečen izid v tonkineških zadevah, po drugi pa stara ljubosumnost gledé kolonijalne politike med Francosko in Angleško. Poslednja veleavlast ravno je več nego enkrat Francoze oškodovala v naselbinskem oziru, kjer in kolikor je le zamogla in sedaj le, si mislijo Francozi, da je prišel čas, ko se bode mogoče maščevati za prestane krivice. Sedaj le mislijo pritegniti zanjko, v katero je Gladstone sam glavo vtaknil in zadavili ga bodo, ako jo zadosti hitro ne umakne.

Izvirni dopisi.

Iz Cerkljan, 23. maja. Še nekoliko tednov in obhajali bomo obletnico cesarjevega bivanja v zvesti Kranjski deželi. Znano je, da je presvitli vladar o času bivanja na Kranjskem na popotovanji iz Kamnika v Kranj prišel v Cerklje, kjer je bil, kakor drugod, slovesno in navdušeno sprejet. Pri ti priložnosti obiskalo je Njegovo Veličanstvo tudi tukajšnje farno cerkev in prav spodbudno prejelo blagoslov z Najsvetejšim. Da bi se pa spomin cesarjeve navzočnosti v tukajšnji farni cerkvi v teku časa ne pozabil, ampak da bi se še pozni rodovi tega redkega dogodka, ki se bo težko še katerikrat ponovil, hvaležno spominjali, dali so naš občesposťovani, za vse lepo vneti gosp. župnik v farni cerkvi vzdati ploščo s sledečim napisom:

Anno MDCCCLXXXIII
Habsburgiei his in terris imperii DC.
atque
post has aedes exstructas C.,
Augustissimus Austriae Imperator
FRANCISCUS JOSEPHUS I.,
invisens Carnioliae ducatum
hanc Cercljensem Ecclesiam
praesentia sua exornavit die XVI. Calend. Augusti,
regentibus
orbem catholicum LEONE PP. XIII.,
dioecesim Labacensem Epp. Chrysostomo,
parochiam hanc Antonio Golobič.

Ploščo iz črnega kamenja z zlatimi črkami izdelal je jako okusno Ljubljanski kamnosek g. Čamernik. Vzdana v prezbiteriji na evangelijski strani nad vratmi je nov kinč tukajšnji že sicer lepi farni cerkvi. Gotovo je domoljubno djanje gosp. župnika posne-manja vredno.

Iz Postojne, 25. maja. Znano je že, da se bode Postojnska jama binkoštni ponedeljek električno razsvetila; vršé se že poskušnje, in sicer prav povoljno; zlasti čarobno razsvetljeni bodo večji prostori, kakor plešišče, kalvarija, dom in nova jama. Za ta napredek zahvaliti imajo se v prvi vrsti Postojnčanje ter vsi, ki bodo v prihodnosti ogledovali si podzemeljsko čudo, vrlemu glavarju gosp. Globočniku.

S Pivke, 25. maja. 23. t. m. je bil v Šent-Petru na južni železnici slovesen pokop umrlega tamošnjega kurata, č. g. Val. Šarabona. Zbralo se je bilo 15 duhovnov poslednjo čast skazat dragemu tovarišu; tudi ljudstvo se je v ogromnem številu pogreba vdeležilo. Gotovo lep dokaz, kako močno je bil ranjki priljubljen. Bil je v resnici izgleden in neuterpljivo delaven duhovnik, preblagega srca in — dasiravno pod Ljubelom domá — jako vnet domoljub. Njemu gre zasluga, da je glasovitemu „schulvereinu,“ ki je tudi v Šent-Petru s svojimi zvižaskimi finančnimi manevri, poskušal svoj nemški-kulturni misijon in bi bil rad začel Kras ponemčevati, ker se pogojziti ne dá, — da mu je za enkrat popolnoma spodletelo. — Ganljivo je govoril ranjkemu v spomin in za vse

pogrebneke prav spodbudno preč. g. J. Hofsteter, dekan Postojnski; — pokopal pa je ranjcega součence preč. g. J. Urbanček, dekan Trnovski. Pevec domači, Zagorski in Slavinski zapeli so milo-tužno nagrobnico.

V sedajem času splošnega pomanjkanja duhovnov vsako tako skoraj nenamestljivo zgubo z žalostnim srecem zaznamujemo.

Iz Dobropolja, 24. maja. Objavili ste sicer že nesrečo, ki nas je po toči zadela, a prežalostnemu sporočilu moram še nekoliko dodati o hudi uri. Naša fara Dobropoljska je grozovito izdelana. Med 6. in 7. uro zvečer prihrumela je huda ploha, vmes pa grozno gosta toča razne debelosti. Nevihta je trajala kake 3/4 ure s toliko silo, da je mnogo šip po hišah zdrobila. Po polji pa bodo večinoma vsi kosili. Iz gora pridrlí so pa silni potoki in poplavalí dosedaj tako lepo polje. Bog nas varuj enacega!

S Krke, 25. maja. (Ob česti; po cesti; nevihta.) Kamor jo človek po cesti mahne, povsod ga pozdravljajo na desni in levi razna znamenja, lesena in zidana. Dobro mu dé, ako so vsa čedna in dostojno narejena, užalostí ga pa, ako vidi, da so zanemarjena, razkopana. Ta znamenja značijo verski duh ljudstva, med katerim stojé. Pri nas, hvala Bogu, ni da bi se o tem pritoževali, ako sodimo po razmerah, ki tu vladajo, drugod pa sem marsikaj nehvalnega videl. V Kamniku n. pr. so bili znamenje tako zanemarili, da so ga o cesarjevem prihodu lani podrli, kakor je poročal „Slovenec“. Kako bi se neki dalo tako zanemarjenost odpraviti? — Tako-le: Kdor zida ali postavlja kakovo znamenje, bodisi posamezen človek ali cela občina, naj zloži še toliko denarja, da se iz obresti lahko vsakoletne poprave oskrbujejo. Ta glavica izročila bi se dotičnemu župniku in on naj bi potlej skrbel, da bi bilo znamenje zmeraj v dobrem stanu. Brez take glavice naj bi se ne dovoljevalo zidati znamenj. Lahko se prigodi, da je oče za znamenje vnet, sin bo pa vse zanemaril in se ne bo nič več zmenil za kapelico ali kar je že. Tako je tudi včasí v občini en rod za kaj takega navdušen, drugi pa popolnoma mrzel in — potlej so pa taka znamenja na očitnih krajih, da bi bilo desetkrat bolje, ko bi jih ne bilo. Ko bi bili Kamničanje imeli tako glavico, bi se jim zdaj ne bilo treba prepirati, kdo jih bode postavil, saj bi še podrti ne bili.

Dozdaj sem govoril o znamenjih ob cestah, zdaj pa stopimo še na cesto in sicer na domačo cesto od mostu čez Krko pri vasi „Gmajna“ pa do Vidma ali do klanca pri farni cerkvi. Kakova je? Tukaj bi bila tudi dobra glavica za popravljanje. Kdor se mora po ti cesti voziti, mora imeti rebra precej trdno priraščena, da jih ne izgubi. In kaj je s težkimi vozovi? — Jaz pravim le: Uboga živina! — Ali se res ne dá nič pomagati? Že zdavnaj smo brali v „Novicah“, da je deželni odbor — ako se ne motim — deželnemu inženirju Witschelnu naročil, naj ta del ceste uravná in od dotičnih posestnikov za to potrebno zemljo odkupi. Denar mora tedaj za to že kje biti. Zakaj se pa delo še ni pričelo? Mari ni upanja, da bi se dalo izvršiti? Spravite se že vendar sê slinastega sívca, katerega ste Višnjanom v veselje zahajali, pa nam pridite cesto urediti, da nam ne bo treba poslušati dan za dnevom toliko robate kletvine od voznikov, katerim se na vsaki drugi korak vozovi vstavljajo.

V sredo je bil pri nas strašen dan. Treskalo je in gromelo in grozno je bilo slišati vreščanje toče, ki je bila po sosednji Dobropoljski dolini. Nam je za zdaj, hvala Bogu, prizanesla. Treščilo je bilo le v neki vezani kozolec, kateremu je zgorela slamnata streha.

Zdaj naj pa še povem, da je „Slovenec“ postal pri ljudeh, odkar pride od tu v njem kakov dopis, bolj domač. Marsikdo vpraša zdaj: Kaj pa kaj „Slovenec“ pravi? Počasi lezemo naprej, pa se le pozna. Kjer hočete „Slovenca“ udomačiti, udomačite ga bi dejal jaz, najprej z dobrimi dopisi, — kdor ima ušesa, naj poslušá.

Iz Maribora, 24. maja. (Razstava domače perutnine.) Prvo štajarsko društvo za rejo domače perutnine, ustanovljeno 4. maja 1879 s sedežem v Gradcu, je priredilo te dni tukaj v Götzovi dvorani razstavo različne perutnine, zlasti kur, golobov in tičev. Razstava traja od 22. do 25. t. m. je prav lepo vredjena, povoljno obiskovana, in utegne zlasti v našem mestu imeti dober vpliv na boljšo rejo perutnine. Razstavljenih je 85 števil različnih kurjih plemen, 22 števil gosi, rac in divjih tie, 172 števil golobov in precej različnih domačih in tujih

tičev pevkínj; zraven tega so videti lepe kletke, orodje in priprave, ki se rabijo pri reji kuretnine. V zabavo obiskovalcem razstave svira vsak popoldne vojaška godba in v četrtek popoldne so izpustili nekoliko golobov s pismi v Gradec, kamor so prišli v pol-drugi uri, v nedeljo pa jih mislijo izpustiti na Dunaj.

Omenjeno društvo za rejo domače perutnine ima 166 udov, skoro same Gradčane; iz drugih mest in trgov jih je le po en par, iz dežele pa skoro nobeden. Za društvo, ki že pet let obstoji in ima tako občekoristen namen, to ni dobro znamenje. Namen društva je namreč, pospeševati in na višjo stopnjo spraviti rejo domače perutnine, varovati tice in dobra plemena pri nas vpeljevati in množiti; — vse hvale vreden namen, tako da nam je res težko razumeti, zakaj da to društvo ni bolj poznano in razširjeno. Nam se dozdeva, da je glavni vzrok pri društvu samem, ker se društvo premalo in preenostransko v javnosti kaže. Vsaj tukaj pri nas je to razstavo tako nekako tajno priredilo, da se do zadnjega časa ni vedelo, kdo da razstavo pripravlja, in v naših lokalnih listih ni bilo o razstavi nikakoršnih naznanil, izvzemši eden edini inserat v „Mariborčanki“. Dasiravno je Maribor na slovenskem Štajarskem, ni se na Slovence najmanjši ozir vzel. Razstavljalci so skoro samo udje tega društva in nekteri osebno naprošeni mestjani Mariborski.

To je menda tudi glavni vzrok, da se od zunaj razstava primeroma malo obiskuje in da je domače štajarsko kurje plemo premalo zastopano; pravega kapuna slavnega štajarskega plemena nismo nobenega videli. Sicer pa, kakor že omenjeno, je razstava lepa in podučljiva za vsakega, ki ima priložnost in čas si jo ogledati z dobro sestavljenim katalogom v roki. Na koncu razstave bode premiranje najlepših živali in srečkanje za v ta namen darovano perutnino.

Domače novice.

(Sokolov „Jour-fix“) v soboto zvečer je bil zopet čitalnične prostore povsem napolnil. Starosta g. Valentinčič vabil je v lepem nagovoru pričujoče sokole k obilni vdeležbi slovesnosti v Mozirje ob Binkoštih. Za sokole v društveni opravi je vožnja do Celja prosta; nazaj gredé ne. Gospodje pevci razveseljevali so zbrane Sokolovce sê svojim ubranim petjem po stari navadi.

(Raz odra je padel) danes dopoldne pri novem učiteljski kleparski pomočnik, rodóm iz Št. Vida nad Ljubljano, v službi kleparskega mojstra g. Eckerja. Oder se mu je podrł. Obležal je v nezvesti, kakoršnega so tudi v deželno bolničnico prenesli, kjer je popoldne svojo dušo izdihnil.

(Ob celem levem nabrežji) Ljublanice skozi do Šentpeterskega mosta potegnili se je ograja, kakoršno ima Krakovski nasip, namreč močne žicaste vrvi po verejah napeljane. Te v re-nici okusne ograje je bilo pač že potreba, zlasti ker je bila stara na več mestih že trohljena, tu pa tam tudi poškodovana.

(Nogo si je zlomil) danes ob eni uri popoldne konj na mesarskem mostu, kjer je v par vprežen ravno posipnino čezenj peljal.

(Včeraj popoldne) zbralo se je na vrtu pri „Ferlineu“ 50—60 udov novega slovenskega delavskega pevskega društva. Pogovarjali so se o štatutah, ktere jim je napisal začasni odbor. Sprejeli so jih vse le malo spremenjene. Sodelovati v zboru bo moč tudi podpornim udom, nedelavcem. Pravila vložé danes pri sl. c. kr. vladi. Mi še enkrat priporočamo slavnemu občinstvu to društvo, katero nam bo gotovo priredilo mnogo veselih večerov in lepih zabav. Pevci so vrli in že sedaj dobro izvežbani. Vodstvo prevzel je gospod Justin, čegar ime nam je porok za izvrsten razvoj društva. Gospod Justin izuril je v Šiški v kratkem času pevke in pevce tako, da se lahko povsod postavijo s ponosom. Ako je dosegel tako krasen vspeh pri novincih, koliko lepšega bo le tu v društvu, čegar izvrstne pevce poslušati nam je bila včeraj prilika. To so krepki, čili domači glasovi, kateri bodo pod tako izbornim vodstvom želi dokaj slave. Na nogo toraj rojaki, krepko podpirajmo naše domače petje!

(Napisi na vrtu Koslerjeve pivovarne.) Kdor je včeraj obiskal gostilniški vrt Kozlerjeve pivovarne, se je gotovo začudil mnogim tablicam razobešenim po drevesih. „Es wird ersucht gleich zu bezahlen. Prosi se takoj plačati.“ Vse prav; nas veseli, da si na ta način oštir uredi svojo kupčijo. Tudi gostom je to prilično, ker jim ni treba desetkrat klicati na-

takarice, da bi plačali svoj račun. Človek se okrepča, vstane in gré. A nekaj drugega nas je prav neprijetno dirnilo. Meni li g. H. E., da obiskujejo njegov vrt le, ali vsaj večinoma nemci? Zeló se moti; novei, katerih mu privoščimo kar največ mogoče, so pošteni slovenski groši. Zakaj toraj napis v prvi vrsti nemšk? G. H. E. bi opozorili na to, da stvar popravi; ináče bi moralo slovensko občinstvo posnemati vrle naše brate Čehe in vresničiti njih pregovor: „Svoji k svojim!“

(Razpisana) je služba neadjutiranega evidenčnega eleva pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. Zahteva se zemljemerska znanost. Prosilci, ki niso poprej služili pri vravnavi zemljišnega davka (pri merjeveih), morajo se skazati se spričevali tehnične velike šole. Prošnje naj se vlagajo do 20. junija t. l. na predsedništvo c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

Razne reči.

— Iz Radovice se nam piše: Dolgo so nam prizanašale, pa slednjič so se priklatile tudi v naše prijazne hribe nepotrebne kozé in morali smo šolo zapreti. Tudi v Draščih in v Podzemlju nimajo šole, v Metliki imajo že dva meseca počitnice. Tu je največ ljudi za kozami umrlo.

— Duhovske premembe v Lavantinski škofiji. Na Laško nadžupnijo je bil 24. t. m. instaliran bivši knezoškofov kaplan č. g. J. Žuža. H križnikom nemškega reda je pristopil č. g. Martin Napast, provizor pri Veliki nedelji č. g. Josip Rostohar je prestavljen za kaplana k sv. Martinu pri Slov. Gradcu.

— Vabilo k „Besedi“, katero priredi „Slovenska Čitalnica“ v Gorici v sredo dne 28. maja. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Spored: 1. „Koračnica“, spel v slavo prevzvišenemu gospodu škofu Josipu Jurju Strossmayerju, P. pl. Preradovič, vglasbil Franjo Š. Kuhač; poje mešani zbor s spremljevanjem na glasoviru. 2. „Kitica jugoslovanskih pesni“ za troglasni ženski zbor in glasovir iz Fr. Š. Kuhačeve zbirke. 3. „Sinfonija“, vglasbil Haydn; igrate na glasoviru gospa Lucilla Podgornik-Telomei in gospodičina Ambroszy. 4. „Jadransko morje“, zložil Simon Jenko, vglasbil Anton Hajdrih; poje moški zbor. 5. „Srce je odkrila“, vesela igra v jednem dejanji. Vstopnina 40 kr. Vstopnice se dobivajo pri čuvaju in na večer pri vhodu. „Beseda“ bo toliko zanimiva, ker bota navzoča dva prevzvišena cerkvena kneza in sicer kn.-nadškof Dr. Alojzij Zorn in djakovarski škof Jurij Strossmayer. Odbor.

Telegrami.

Mozirje, 26. maja. Slavnost blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“ za Binkošti uradno **dovoljena**. Slavnostni odbor.

Niš, 25. maja. Skupščina izročila je kralju adresi, ktera povsem odseva prestolni govor. Kralj se je vidno ginjen zahvalil za tolikanj domoljubno izražanje in pravi da prišteva ta dan najsrečnejim v njegovem življenji namreč k onim, ko se mu je porodil sin in pa ko se je zopet kraljestvo ustanovilo.

Petrograd, 26. maja. Pri Bologonu skočil je iz tira Moskovski ekspresni vlak. Lokomotiva potegnila je za saboj v globočino voz za prtljago in tri vozove s popotniki, kjer se je eden ubil, dva pa hudo poškodovale. Pet kondukterjev je ranjenih.

Novi Jork, 26. maja. Za predsednikom pomorske banke Tiff, poprejšnim podpredsednikom narodne banke Ens izdalo se je povelje, da naj ga primejo. Zginoli predsednik hranilnice v grofiji Erin oglasil se je sam in priznal izneverenje za 100.000 dolarjev.

Slavnostni spored blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“ v Mozirji

v dan 1. in 2. junija 1884. 1.

Prvi dan:

1. Sprejem raznih društev v Celji, v Žavei, v Braslovčah in v Mozirji.
2. Ob 11. uri slavnostna sv. maša v župljanski cerkvi.
3. Po maši slovesno blagoslovljenje zastave na slavnostnem prostoru sredi trga z naslednjim sporedom: a) „Slovenska himna“, uglasbil Dav. Jenko, poje skupni pevski zbor. b) Blagoslovljenje zastave. c) Zabijanje žeblice v zastavo. d) „Spevajte Bogu“, uglasbil Ant. Foester, poje pevski zbor Ljubljanske Čitalnice. e) Nagovor staroste in slovesno izročanje

zastave zastavonoši. f) Pobratenje s pričujočimi zastavami. g) Slavnostni govor gospoda dr. Josipa Vošnjaka. h) „Sokolska“, zložil prof. Ivan Jenko, uglasbil Anton Förster, poje skupni pevski zbor. i) Častni nastop (defilé) vseh „Sokolov“ pred kumico, kumom in drugimi odličnjaki.

4. Banket ob 1/2. uri popoldne.

5. Ob 5. uri:

Javna telovadba

na prostem, in sicer: a) „Kolo“, izvršuje Zagrebški, Ljubljanski in Savinjski „Sokol“. b) „Vaje na bradli“, izvršuje Savinjski „Sokol“. c) „Vaje na drogu“, izvršuje Ljubljanski „Sokol“. d) „Vaje s palicami“, izvršuje Zagrebški „Sokol“. e) „Skok v višavo“, izvršuje Ljubljanski „Sokol“. f) „Vaje na drogu“, izvršuje Zagrebški „Sokol“. Vodstvo telovadbe prevzel je iz prijaznosti gospod Franjo Hochmann, učitelj telovadbe v Zagrebu.

6. Ob 8. uri zvečer:

SLAVNOSTNA BESEDA.

Spored:

a) „Pobratimija“ uglasbil Fr. Ser. Vilhar, poje skupni pevski zbor. b) „Prolog“, govori gospodičina Olga Lipoldova. c) „Nočna rosa“, uglasbil A. Sochor, poje pevski zbor Celjske Čitalnice. d) „Skupine“, pri bengaličnem svitu predstavlja Ljubljanski „Sokol“, in sicer: 1. Železni krog. 2. Orosloni. 3. Križ. 4. Angeli. 5. Velikani. e) „Slovo“, zbor s samospelom za tenor, uglasbil A. Nedvied, poje pevski zbor Ljubljanske Čitalnice. f) „Za gorami dan svita se“, uglasbil dr. G. Ipavie, poje pevski zbor Celjske Čitalnice. g) „V tihi noči“, četverospjev, uglasbil A. Foester, pojó gg. pevci Ljubljanske Čitalnice. h) „V boj“, uglasbil Ivan pl. Zajec, poje skupni pevski zbor.

Med posameznimi točkami svira godba.

Drugi dan:

1. Budnica ob 5. uri zjutraj.
2. Ob 6. uri zbiralisce v Čitalnici.
3. Ob 7. uri izlet v Nazaret z godbo.
4. Ob 8. uri sv. maša v samostanski cerkvi.
5. Po maši prosta zabava.
6. Ob 11. uri obed v Mozirji.

Slovo.

V skupnih zborih sodelujejo: Slavni „pevski zbor Ljubljanske Čitalnice“, slavno pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika, slavn „pevski zbor Celjske Čitalnice“, slavno „Slovensko pevsko društvo Ptujsko“, gg. pevci iz Maribora, Žavea in Gornje-savinjske doline pod prijaznim vodstvom zborovodja Ljubljanske Čitalnice gospoda Vojteha Valente.

Slavnostni odbor.

Proglas.

Godine 1888 navršile se 300 ljeta odkada se je rodio naš slavni pjesnik, besmrtni GUNDULIĆ, koji je čarobnim proizvodom svoje mašte, divnijem Osmanom, povećao slavu ne samo svojeg rodnog mjesta, već cijelog svojeg naroda. —

Izvanredni pjesnički dar, duboko marljivo učenje, cijeli svoj život on je posvetio lijepoj cijelji da doprinese napretku i koristi svojeg naroda.

Istorija naše knjige najbolji nam dokaz pruža, koji je bio uspjeh toga njegova rada, jer je on u njoj zabilježio slavu perijodu, zbog koje je Dubrovnik i kod našeg i kod tugijskih naroda poznat. Jako je njegova uspomena duboko usagjena svakome u srcu, ipak Dubrovačka. Općina uvidje, da bi zgodno i plemenito bilo, kad bi mu se u ovome gradu, gdje se rodio i uzgojio, dičan spomenik podigao, da tijem dokažemo, da znamo biti harni dobrotvorima roda svojega, da ih znamo dostojno i štovati. —

Na tu svrhu Dubrovačko Općinsko Vijeće imenovalo je potpisani Odbor, i nalog mu podalo, da se svijem ljubiteljima našega roda obrati, da bi svak novcem doprinio, te nam olakotio, da do ove lijepe cijelji dospijemo, da ostvarimo ovu plemenitu zamisao. —

Ispunjujući to radosno, mi se obraćamo svijem Slavljanima, te ih bracki pozivljemo, da se s nama združe da bi lakše ispunili tu svetu dužnost prama ovome velikanu naše književnosti. Nadamo se da će se svi našem pozivu ozvati, jer mi nijesmo no mali ogranak velikog slavljanskog naroda kome svi pripadamo, jer je naša slava i njihova slava. —

Zalostnijem sreem treba da promislimo, da se stoprv sada začela misao, da jednome meju prvijem ljudima našeg naroda spomenik podignemo, ali starajmo se barem da ovu zgodu ne propustimo, da doskočimo onome što prije ne učinismo te, ako se ne možemo usporediti sa svojijem pradjedovima, nek se barem pokažemo dostojni njih štjujući ih i slaveći njihovu neumrlu uspomenu.

Dižimo dakle spomenike svojijem slavnijem mrtvijem, nek nam svegi pred očima stoje kao svjedoci onoga što bijasmo, da nas sjete na što smo spali, i da nas osokole da za stopama njihovijem radimo.

Prinosi molimo da se pošalju g. Niku B. vit. Boškoviću. Imena doprinositelja štampaće se u dubrovačkome književnome listu „Slovincu“, što će ujedno i za priznanicu vrijediti.

Dubrovnik, 1. Aprila 1884.

Klaid Lujo. — Raičević Dm. Mato. — Bošković vit. Niko. — Matijević Vlaho. — Drobac Riko. —

Umrli so:

22. maja. Marija Vetter, kovačeva hči, 6 1/2 leta, sv. Florijana ulice št. 33, davica. — Ana Terček, rudn. posestnika žena, 38 let, Kongresni trg št. 3, pljučna tuberkuloza.

23. maja. Herman Hren, slušatelj višjih šol, 22 let, Streliške ulice št. 3, jetika. — Marija Hrovat, hišnega posestnika žena, 63 let, Streliške ulice št. 13, bila je slučajno povožena.

V bolnišnici:

20. maja. Miha Zrimšek, gostaç, 72 let, pljučnica.

21. maja. Simon Pičman, pleskar, 22 let, pljučna tuberkuloza.

23. maja. Jakob Verhovnik, krojač, 44 let, jetika. — Marta Judeš, gostija, 49 let, oslabljenje moči.

Dunajska borza.

24. maja.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 45	kr
Sreberna „	81 „ 25	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 80	„
Papirna renta, davka prosta	95 „ 75	„
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 90	„
„ „ 4%	91 „ 65	„
„ papirna renta 5%	88 „ 55	„
Kreditne akcije	160 gld. 308	50 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 114	60 „
„ avstr.-ogerske banke	854 „	„
„ Länderbanks	107 „ 10	„
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	573 „	„
„ državne železnice	315 „ 50	„
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	224 „	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124	10 „
4% „ „ 1860	500 „ 135	75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173	75 „
„ „ 1864	50 „ 173	75 „
Kreditne srečke	100 „ 176	50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23	50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 50	„
„ Ferdinandove sev.	107 „ 25	„
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	104 „ 50	„
London	122 „ 35	„
Srebro	— „	„
Ces. cekini	5 „ 74	„
Francoski napoleond.	9 „ 70 1/2	„
Nemške marke	59 „ 80	„

Zahvala.

Za mnogostransko prirčno sočutje ob času bolezni in smrti najinega preljubega brata, čast. gospoda

Valentina Šarabona,

mногоletnega kurata v Št. Petru na Notranjskem.

Še posebno zahvalo izrekava tú za lepe vence, prelepo petje in zlasti prečastiti duhovščini za mnogoštevilno spremstvo ranjcega k zadnjemu počitku. Naj Bog vsem njih krščansko ljubav poplača.

V Št. Petru, 24. maja 1884.

Ignacij in Jožef Šarabon,
brata.

Gospodu Gabrijelu Piccoli, lekarju v Ljubljani.

Vaša „želodečna esenca“ je edino zdravilo, ki se mojemu želodcu prilaga. Po vsakem zavžitji mi je lažje in boljše.

Kamnje pri Černici 1883.

Josip Sovdat, župnik.

Enajst let že trpim na zabasanji in hemoroidah in ne poznam ga zdravila, da bi mi toliko pomagalo, kakor Vaša „želodečna esenca“, za katero se Vam najlepše zahvaljujem.

Ivan Zehrou, Gorenje Ležce, Kranjsko.

Prosim, da mi odmah pošljete 100 steklenic Vaše izvrstne „želodečne esence“.

Aleksandrija v Egiptu meseca avgusta 1883.

Marija Dolinsh.

Prosim uljudno za 24 steklenic Vaše „želodečne esence“, ki je nedvomljivo najboljši pripomoček zoper kašelj, hemoroide, mrzlico v želodcu in gliste.

Pulj meseca decembra 1882.

Josip vitez Scordili, c. k. policijski komisar.

(17)

Vašo „želodečno esenco“ s sijajnim uspehom rabim. Prosim odmah za 24 steklenice na povzetje. Trdnjava Ivanč na Hrvaškem meseca avg. 1883.

Josip Marničič, usnjarski mojster.

Želodečna esenca je pomagala že tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelač dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in trebuhu, krč, božast, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroide, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. Steklenica 10 kr.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.